

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਜੇ.

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 187.

25 ਜਨਵਰੀ 1971

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਿੰਡ। ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII) — ਸੈਕਸ਼ਨ 4(3) iii) — "ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ" — ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਵਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੀ ਮਤਲਬ ਹੈ — ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ — ਚਾਹੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ। ਕਬਜ਼ਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ"।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ਼ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ" ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਾਢੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦਾ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਵਾਕਾਂਸ਼ "ਸਵੈ-ਖੇਤੀ" ਅਤੇ "ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ" ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੀਏ ਦੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(3) (ii) ਵਿੱਚ "ਕਬਜ਼ੇ" ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ "ਕਾਸ਼ਤ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉਸ ਹਮੀਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਸ਼ਮੀਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ "ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਸ਼ਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 7, 8, 11 ਅਤੇ 13)।

ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 29 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਆਰਐਸਏ 1533/62 ਵਿੱਚ

ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 25 ਸਤੰਬਰ, 1962 (ਜੋ ਕਿ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸਮਰਾਲਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 29 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ) ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਭੋਗ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅੰਬਾਲਵੀ,

ਰੂਪ ਚੰਦ , ਅਤੇ ਐੱਸ.ਕੇ.ਪੀਪਤ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ , ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ , ਜੇ.—ਕੀ ਮੁਆਫ਼ਿਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਧਾਰਾ- 4(3)(ii) 61f ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ਼, ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੈਫਰੈਂਸਕੀਜ਼ਡ (ਐਕਟ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। 1967 ਦੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 187 ਅਤੇ 188।

(2) ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ LPA ਨੰਬਰ 7 1871 ਦੇ 7 ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।' ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਦਈ-ਰਿਅਲਸਟੇਟ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲੱਭੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਲਕੀ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। 1882 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਾਬਲ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ *ਪਿਰ ਮੌਰੂਸੀ* ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਫ਼ਿਦਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1902 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 4' ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਕਲ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਲ 1908-09 ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , — ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 1, ਮੁਆਫ਼ਿਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1917-18 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਇਸਮਾਈਲ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਮੁਆਫ਼ਿਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , - ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਸਾਲ 1945-46 ਵਿੱਚ , - ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 15 ਵਿੱਚ .ਮੁਦਈ-

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜ਼ਰੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਹੁਦਾ 1958-59 ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ।

(3) ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਆਫਿਦਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ, 30 ਮਾਰਚ, 1955 ਦੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੰਬਰ 308 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਣਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਦੀ ਏ, ਸੀ.ਟੀ. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(4) ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਕ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਬਾਲਵੀ 'ਸਿੱਖਿਆ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ' 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ।

(6) ਕਿਉਂਕਿ ਟਾਈ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਜਾਂ (ii) ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ: -

“4(1) ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸਾਧਨ, ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ * ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਜੋ ਵੀ ਹਨ

ਜ਼ਮੀਨ, -

(a) * *

(b) * * *

- (2) ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਕਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ
- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:
- (i) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਜੋ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੋਲੀਦਾਰ, ਭੋਡੇਦਾਰ, ਬੁਟੀਮਾਰ, ਬਸੀਖੁਓ-ਪਹੁਸ, ਸੌਜੀਦਾਰ, ਮੁਕਰਾਰੀਦਾਰ;
- (ii) ਸਮੇਂ ਲਈ ਸ਼ਮੀਲਤ ਦੇਹ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਅਤੇ ਉਪਕਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ .ਉਥੇ ;
- (iff) * * *

(7) ਐਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ 1 ਅੰਬਾਲਵੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ 'ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਉੱਪਰ-ਉਤਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਾਢੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਆ/ਇਦਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। - ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ "ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(8) ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਬਾਲਵੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਾਈਪਰ-ਟੈਕਨੀਕਲ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇੰਨੀ ਤੰਗ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸਾਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੰਨੇ ਮੁਢਲੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ *Trulock.v* ਵਿੱਚ 1846 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੱਬੇ (1), ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਸੀ-

“ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਏਕੜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ' ਸ਼ੇਪਾਰਡ ਬਨਾਮ ਜੋਨਸ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਸੇਂਟ ਪੈਨਕ੍ਰਾਸ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਇਹੀ ਆਯਾਤ ਹੈ-

“ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਖਾਲੀ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ- ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਖਾਲੀ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।”

(9) ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ 'ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਅਸਲ ਵਾਢੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ' ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(1) (1846) 60 ਈ.ਆਰ. 619.

(2) 1882 ਚ. ਡੀ. 469.

(3) (1877)2 QBD 581.

ਇਸ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਬਨਵਾਰੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਅਕੁਰਨਾਥ (4) ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਾਲਾ ਇੱਕ ਕਲੀਰੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ 'ਕੋਰਕਾਰ' ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਹੈ. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ . ਛੋਟਾ ਨਾਗਪੁਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 64 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਕੱਟੀਵੇਟਰ' ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ

ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਖੇਜ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦ , ਮਿਸਟਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਨੱਲਾਕਰਪਨ ਬਨਾਮ ਸੁੱਬੀਸ਼ (5) ਵਿੱਚ , ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ., ਕੈਟਲ ਟਰੇਸਪਾਸ ਐਕਟ 1871 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ' ਜਾਂ "ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਕਲਟੀਵਾ ਟੋਰ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਖੇਤ-ਨੋਕਰ ਜਾਂ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ:-

"ਸ਼ਮੀਲਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ , ਇਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। 1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ , ਫਿਰ ਉਹ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ

(4) ਏਆਈਆਰ 1952 ਪਟਨਾ 340

(5) ਏਆਈਆਰ 1960 ਮੈਡ. 331.

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਨਾਮ ਅਮਰ ਨਾਥ ਆਦਿ।' (ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜ)।

ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਸਹਿ- ਸ਼ੇਅਰ, ਸ਼ਮਲਾਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ

ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖੁਦ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਅਸਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਵਿੱਚ ? ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਕ 'ਤੇ, ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਹੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(10) ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਸੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਆਫਿਦਾਰ *ਜਿਨ੍ਹਾਂ* ਤੋਂ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਨੇ 'ਕਬਜ਼ੇ' ਅਤੇ 'ਕਬਜ਼ੇ' ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਪੁਨਿਆਬ' ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਹੋਲਡ' ਜਾਂ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4(5) ਅਤੇ (8) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

“4(5) 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ'। ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ, ਉਸ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-

- (a) ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜਾਂ
- (b) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਜਾਂ
- (c) ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ, ਜਾਂ
- (d) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬਲਿਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਣ-ਕਬਜ਼ੇ

ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਲੈਂਦਾ ਹੈ:

(6) * * *

(7) * *

(8) ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ।"

ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਅਗਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਧਾਰਾਵਾਂ (a), (c) ਅਤੇ (d) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 'ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਇ II ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913, ਧਾਰਾ 15 (ਐਲ) (ਏ) ਚੌਥੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਪੰਜਵੀਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਚੌਥੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋਲਡ' ਨਾਲ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਕਬਜ਼ਾ" ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 17 ਅਤੇ 18 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇਵਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ਾ" ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ਿਦਾਰ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਯੋਗਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਕਬਜ਼ਾ" ਲਈ 'ਹੋਲਡ' ਜਾਂ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। - ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਹਾਬੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਗੂ (6), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਵਿਜ਼ਨ ਬੈਚ 1939 ਦੇ ਯੂਪੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ * ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“* * * • ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਚਲੋ' ਹੈ। ਜਾਂ 'ਹੋਲਡ'। 'ਚਲੋ' ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ। 'ਆਯੋਜਤ'”

(6) 1965 ALJ 777.

ਭਾਵ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 180 ਯੂਪੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ।

* * *

* * * ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਯੂ.ਪੀ

ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਜਾਂ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। 'ਕਬਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। -ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(11) ³¹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ 'ਸਵੈ-ਖੇਤੀ' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਤਾਂ: -

"2(9) 'ਸਵੈ-ਖੇਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਖੇਤੀ ਕਰਨਾ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੀ ਕਾਸ਼ਤ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀਮਤ ਸੀਖਿਆ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਵੈ-ਖੇਤੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਹੇਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2(g)(v) ਅਤੇ (viii) ਅਤੇ 4(3)(ii) ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਇਸ ਲਈ, 'ਸਵੈ-ਖੇਤੀ' ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੰਕਲਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਕਾਂਸ਼ 'ਸਵੈ-ਖੇਤੀ' ਅਤੇ 'ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ' ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-

ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(12) ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਧਾਰਨੀ ਮੋਹਨ (ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਜਤਿੰਦਰ ਨਾਥ ਰਾਏ (8) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ ਬੰਗਾਲ ਸੈੱਸ ਐਕਟ (1880 ਦਾ 9) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਰਾਇਤ ਦੀ ਖੇਤੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

ਰਿਆਤ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕੇਸ (7) ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਤਿੰਦਰ ਨਾਥ ਰਾਏ ਦੇ ਕੇਸ (8) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿਆਤ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੁੱਲ ਕਿਰਾਇਆ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 100 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਲ. ਏ. ਐਡਮਸਨ ਬਨਾਮ ਮੈਲਬੋਰਨ ਬੋਰਡ ਆਫ ਵਰਕਸ, (9) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ :-

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇਹ ਵੇਖਣਗੇ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਮਝਦਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਫੋਰਟੀਓਰੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਿਨਬਰਨ ਬਨਾਮ ਫੈਡਰਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ (10), ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਲਈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਗ੍ਰਿਊਲ ਅਤੇ ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ ਜੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੈਨਾਰਾਇਣ ਰਾਮਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀਰਾਮ ਗੰਗਾਰਾਮ (11) ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਇਹ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ

ਕਰਨ ਲਈ

- (7) ਏਆਈਆਰ, 1928 ਕੈਲ. 508.
 (8) ਏਆਈਆਰ 1936 ਕੈਲ. 70.
 (9) ਏਆਈਆਰ: 1929 ਪੀਸੀ 181.
 . . (10.) (1920> 27 CLR 377. -

(11)
 34.

ਏਆਈਆਰ 1949 ਨਾਗ

ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਸਿਵਾਏ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ)।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਦੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

(13) ਆਖਰਕਾਰ, ਵੈਸਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ 1 ਨੇ "ਕਲ ਟਿਵੇਟਿੰਗ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ. 1953 ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਗਲੀਆਂ, ਗਲੀਆਂ, ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ, ਸਕੂਲ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਜਾਂ ਛੱਪੜ, ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬੰਜਰ ਕਦੀਮ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ। ਤਾਰਫ਼ਾਂ, ਪੱਤੀਆਂ, ਪੰਨਾਂ ਅਤੇ ਠੱਲਿਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਕਾਰਡ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਤ ਦੇਹ ਦੀ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਚਰਾਗਾਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਦਰਿਆਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲਤ ਵਜੋਂ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸ਼ਾਮਲਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ)

ਐਕਟ 1953 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3 (ਬੀ) ਅਤੇ 5 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (ਬੀ) ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। . ਇਸ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗੁਣ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ "ਕਬਜ਼ਾ" ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦ "ਖੇਤੀ" ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ? ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਤਿੱਖੇ ਅੰਤਰ ਵਿੱਚ ਹਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੱਥ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ "ਖੇਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਜੋ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਪੀਸੀ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਅਪੀਲਿਟ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਜੇ.

ਰੈਮ ਰੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1969 ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1368।

27 ਜਨਵਰੀ 1971

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V ਦਾ 1908)— ਸੈਕਸ਼ਨ 41— ਇਕ ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਜੈਕਟਮੈਂਟ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ—ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ—ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਾਰਣਯੋਗ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਕਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਚਾਹਿਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। Lega] ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਜੈਕਟਮੈਂਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। (ਪਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 14 ਮਈ, 1969, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਬੀ. ਅਹੁਜਾ, ਵਧੀਕ ਸਬ ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1) ਅਧੀਨ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮ ਰੰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

ਆਰ.ਕੇ.ਛਿੱਬਰ, ਜੇ.ਐਸ. ਵਾਸੂ ਨੇ 21 ਜਨਵਰੀ, 1971 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ .